

नामांक

Roll No.

--	--	--	--	--	--	--

No. of Questions – 23

No. of Printed Pages – 8

VU-47-Samved

सामवेद

वरिष्ठ उपाध्याय परीक्षा, 2021

समय : 3¼ घण्टे

पूर्णांक : 56

परीक्षार्थिभ्यः सामान्यनिर्देशाः

- (1) परीक्षार्थिभिः सर्वप्रथमं स्वप्रश्नपत्रोपरि नामाङ्कानि अनिवार्यतः लेख्याः ।
- (2) सर्वे प्रश्नाः अनिवार्याः ।
- (3) सर्वेषां प्रश्नानामुत्तराण्युत्तरपुस्तिकायामेव लेखनीयानि ।
- (4) एकस्य प्रश्नस्य सर्वे भागाः एकत्र एव लेखनीयाः ।
- (5) सर्वे प्रश्नाः संस्कृतमाध्यमेन उत्तरणीयाः ।

1. अधोलिखित-प्रश्नानामुत्तराणि उचितक्रमाक्षरेण लिखत -

(i) पंचमाध्यायस्य नामधेयमस्ति -

(अ) ऐन्द्रं पर्व

(स) पवमानं पर्व

(ब) आग्नेयं पर्व

(द) आरण्यकं पर्व

(ii) 'अतिव्यास' स्वरस्य प्रयोगः क्विदिनि -

(अ) ऋग्वेदिनि:

(स) सामवेदिनि:

(ब) यजुर्वेदिनि:

(द) अथर्ववेदिनि:

(iii) भूर्लोकात् जायते -

(अ) मध्यमः

(स) गान्धारः

(ब) धैवतः

(द) षड्जः

(iv) मधुपर्कद्रव्याणि भवन्ति -

(अ) दधिघृतमधूनि

(ब) गन्धाक्षतपुष्पाणि

(स) पत्रपुष्पफलानि

(द) नानापरिमलद्रव्याणि

(v) पवमानपर्वणि स्तूयते -

(अ) अग्निः

(स) इन्द्रः

(ब) सोमः

(द) शिवः

(vi) क्रुष्टेन जीवन्ति -

(अ) मानुषाः

(स) देवाः

(ब) पितरः

(द) असुराः

(vii) विवाहे वरवधू उपविशतः

(अ) प्राङ्मुखः

(स) प्रत्यङ्मुखः

(ब) उदङ्मुखः

(द) दक्षिणमुखः

(viii) वरस्य पादं प्रक्षालयति -

(अ) कन्यापिता

(स) कन्यामाता

(ब) कन्या

(द) वरस्यपिता

(ix) लाजान् जुहोति -

(अ) कन्या

(स) माता

OFFICE COPY

(ब) वरः

(द) पिता

(x) विवाहे अग्नेः नाम अस्ति -

(अ) योजकः

(स) पार्थिवः

(ब) लौकिकः

(द) शोभनः

एकेन वाक्येन उत्तरयत -

2. पवमान पर्वणः प्रथमो मन्त्रः कः ?

1

3. मूर्च्छनाः कति भवन्ति ?

1

[Turn over

4. अलङ्कृतं किमुच्यते ?
5. क्षैप्रस्य किं लक्षणम् ?
6. स्वादिष्ठया० इति मन्त्रं पूर्यत ।
7. सामगाः कस्यां वीणायां सामगानं कुर्वन्ति ?
8. कां वृत्तिं कदा प्रयोक्तव्या ?
- रिक्तस्थानानि पूर्यन्तु
9. प्र सोमासो _____ ऊर्मयः ।
10. स्वस्थः _____ वर्णानुच्चारयत् बुधः ।
11. धैवतस्य च _____ मध्यमग्राम उच्यते ।
12. वाङ्मयस्योच्चारणे कति स्थानानि भवन्ति ? खण्ड - ब (B)
13. इन्दुः पविष्ठ० इति मन्त्रं सस्वरं पूर्यत ।
14. लाजाहोमस्य मन्त्रमेकं लिखत ।
15. वृत्तान्तं कथमारभेत् ?

16. अधस्तनेषु द्वौ मन्त्रौ सस्वरौ पूरणीयौ -

- (i) पुनानो०
- (ii) अचिक्रदद्०
- (iii) मन्द्रयासोम०
- (iv) अस्यप्रेषाहेमना०

अथवा

पवमानपर्वणः प्रथम खण्डस्य पञ्चमन्त्राः सस्वराः पूरणीयाः ।

3

17. अश्मारो हणमन्त्रं लिखत ।

अथवा

पाणिग्रहणस्य मन्त्रं लिखत ।

OFFICE COPY

3

18. अधस्तनेषु केचन त्रयो मन्त्राः सस्वराः पूरणीयाः

- (i) परिस्वानास०
- (ii) अध्वर्यो अद्रिभिः०
- (iii) प्र न इन्दो०
- (iv) अभिसोमास०

अथवा

सामगानप्रकार निरूपणं कुरुत ।

3

19. विवाहे वरस्य वासपरिधानस्य मन्त्रान् लिखत ।

अथवा

सप्तपदीवाक्यानि लिखत ।

[Turn over

खण्ड - द (D)

20. अधस्तनेषु केचन चत्वारो मन्त्राः सस्वराः पूरणीयाः :

- (i) अयावीतो.
- (ii) पवमानोअजीजन.
- (iii) आसोमस्वानो.
- (iv) कनिक्रन्तिहरिरा.
- (v) तत्तद्यदिमनसो.
- (vi) तिस्रोवाचउदीरते.

अथवा

पवमान पर्वणः तृतीय खण्डस्य पञ्चमन्त्राः सस्वराः पूरणीयाः ।

21. सामवेदस्य कौथुमशाखायाः परिचयो देयः ।

अथवा

प्रतुद्रव परिकोशं. इतिमन्त्रः सस्वरः पूरणीयः ।

खण्ड - य (E)

22. अधस्तेषु चत्वारो मन्त्राः सस्वराः पूरणीयाः :

- (i) सोमः पवते जनिता.
- (ii) मन्द्रयासोम.
- (iii) पुनानो अक्रमी.
- (iv) प्र सेनानी.
- (v) पुरोजिती वो.
- (vi) अभिप्रियाणि.

अथवा

प्रश्नपत्रमतिरिच्य केचन पञ्चमन्त्राः सस्वराः पूरणीयाः ।

अथवा

वेदाङ्गशब्दस्यार्थं निरूप्य वेदाङ्गानां महत्त्वं प्रतिपादयत ।

23. निम्नांकितेषु केचन पञ्चमन्त्राः सस्वराः पूरणीयाः

- (i) प्रकाव्यमुशनेव०
- (ii) पवस्ववाजसातमो०
- (iii) वृषा सोम०
- (iv) अक्रांत्समुद्रः०
- (v) अयापवस्व०
- (vi) सुतासो मधुमत्तमाः०

अथवा

पवमान पर्वणः नवमखण्डस्य चत्वारो मन्त्राः सस्वराः पूरणीयाः ।

अथवा

सामवेदस्य परिचयमुपस्थापयत ।

CONFIDENTIAL

CONFIDENTIAL

DO NOT WRITE ANYTHING HERE

1900 COPY

VU-47-Samved

